

Nr 52

Utlåtande i anledning av motion om sammanträdesersättning till suppleant i statligt länsorgan.

I den till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionen II: 477 av herr *Börjesson* i Falköping hemställes, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar, att sammanträdesersättning bör utgå till suppleanter som på eget initiativ deltar i sammanträden med styrelserna för de allmänna försäkringskassorna och andra statliga länsorgan i enlighet med vad som i motionen anförts.

Motionären anför att många suppleanter i t. ex. kommunala nämnder eller statliga länsorgan beivrar sammanträden och följer arbetet utan att det erfordras på grund av ordinarie ledamots frånvaro. I kommunala sammanhang utbetalas numera ganska allmänt sammanträdesersättningar till alla suppleanter, som infinner sig till sammanträdena, oberoende av om de tjänstgör i stället för ordinarie ledamot eller inte, medan i statliga organ på länsplanet i regel inte samma praxis tillämpas.

Enligt motionärens mening bör även suppleanter i styrelser för statliga organ alltid erhålla ersättning, då de på eget initiativ är närvarande vid sammanträden.

Beträffande motiveringen i övrigt torde få hänvisas till motionen.

Tidigare riksdagsbehandling

Statsutskottet behandlade vid 1967 års riksdag motioner med yrkande, som innebar att samma ersättning borde utgå till på eget initiativ närvarande suppleanter som till ordinarie ledamöter vid sammanträden med styrelsen för allmänna försäkringskassorna på länsplanet (SU 1967: 5).

Utskottet hänvisade till lagen om allmän försäkring m. m., enligt vilken suppleant må närvara vid styrelsesammanträden med de allmänna försäkringskassorna. Dessutom skall suppleant alltid underrättas om tid för sammanträde. Ingenting hindrar heller att suppleant särskilt kallas till sammanträde även om den ordinarie ledamoten är närvarande, t. ex. då suppleantens synpunkt bedöms som särskilt värdefull. Det ankommer enligt nämnda lag på riksförsäkringsverket att fastställa arvoden såvitt angår ledamöter och suppleanter.

Utskottet avstyrkte motionerna, som avslogs av riksdagen.

Remissyttranden

Över motionen har yttrande inhämtats från länsstyrelserna i Uppsala, Malmöhus, Skaraborgs och Norrbottens län samt från riksförsäkringsverket.

Riksförsäkringsverket upplyser att i fråga om ersättning till suppleant som är närvarande vid sammanträde utan att inträda i ordinarie ledamots ställe gäller att

till suppleant för ordförande i styrelse för allmän försäkringskassa och till suppleant för ordförande i pensionsdelegation vid kassorna utgår dagarvode då suppleanter är närvarande vid sammanträde och detta vare sig han kallats dit eller infunnit sig på eget initiativ. Beträffande andra suppleanter gäller att de inte erhåller arvode annat än om de infunnit sig på grund av direkt kallelse.

Rätt föreligger alltså för suppleant att erhålla ersättning för inställelse inte bara när han inträder i ordinarie ledamots ställe utan även när han kallats till sammanträde trots att ordinarie ledamot är närvarande. Verket som anser att gällande bestämmelser i tillfredsställande grad ger utrymme för behovet av suppleanternas närvaro vid sammanträdena avstyrker motionen.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anför att ett genomförande av motionärens förslag skulle innebära en inte obetydlig ändring i länsorganens sätt att fungera. Man skulle få relativt stora sammanträdande församlingar, vilket kan medföra praktiska problem. Länsstyrelsen förutsätter att en suppleant, som infinner sig, inte bör förmenas rätt att delta i organets överläggningar. Om man är beredd att acceptera detta, bör emellertid som alternativ övervägas att utöka antalet ledamöter och samtidigt avskaffa suppleanterna. Ett ställningstagande i frågan torde kräva en närmare utredning.

Även med nuvarande ordning anser länsstyrelsen det vara av stort värde att suppleanterna i ett länsorgan bereds tillfälle att i stort följa organets verksamhet. Suppleanterna bör därför kallas och få sammanträdesersättning vid de sammanträden då det förekommer orienteringar av allmänt intresse eller frågor av särskild betydelse för organets verksamhet.

Länsstyrelsen i Malmöhus län delar motionärens uppfattning att det är angeläget att suppleanterna i de statliga länsorganen kan följa arbetet där. De bör därför ha rätt till ersättning i likhet med ordinarie ledamot även om suppleants närvaro inte påkallas av ledamots frånvaro. För närvarande synes det vara så att det blott är i länskolnämnden i länet som suppleant erhåller arvode när han infinner sig på eget initiativ.

Länsstyrelsen i Uppsala län anför att olika praxis tillämpas rörande ersättning till suppleanter som på eget initiativ deltar i statliga länsorgans sammanträden. Ersättning utgår i sådana fall vid sammanträden med planeringsråd och länskolnämnd medan ersättning inte utbetalas vid sammanträden med länsarbetsnämnd, länsbostadsnämnd och lantbruksnämnd. Länsstyrelsen anser det önskvärt att enhetliga regler kommer till stånd.

Länsstyrelsen i Norrbottens län biträder de i motionen framförda synpunkterna.

Utskottet

Motionären hemställer att riksdagen uttalar, att sammanträdesersättning bör utgå till suppleanter som på eget initiativ deltar i sammanträden med styrelserna för de allmänna försäkringskassorna och andra statliga länsorgan.

Enligt vad utskottet erfarit gäller olika bestämmelser inom olika statliga läns-

organ. Sålunda kan suppleant närvara vid styrelsesammanträden med de allmänna försäkringskassorna och erhålla arvode om han infunnit sig på grund av direkt kallelse även om han inte inträder i ordinarie ledamots ställe. Liknande regler gäller för suppleant i lantbruksnämnd och i skogsvårdsstyrelse.

Vad angår suppleant i styrelserna för länsarbetsnämnd och länsbostadsnämnd torde gälla att han endast erhåller arvode när han tjänstgör i stället för ordinarie styrelseledamot. I länskolnämnderna däremot erhåller suppleant arvode om han infinner sig på eget initiativ även om han inte inträder i ordinarie ledamots ställe.

Utskottet anser det önskvärt att möjligheterna att åstadkomma större likformighet beträffande suppleants rätt till arvode vid sammanträde med styrelserna för de statliga länsorganen beaktas.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen i anledning av motionen II: 477 i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening ger till känna vad utskottet ovan anført.

Stockholm den 27 oktober 1970

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

EINAR LARSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Eric Peterson (fp), Axel Kristiansson (cp), Helge Karlsson (s), Kilsmo* (fp), Karl Gustav Pettersson (s), fröken Stenberg (m), herrar Ernst Olsson* (cp), Hansson (s), fru Landberg* (s), herr Ove Karlsson* (s) och fru Florén-Winther (m);

från andra kammaren: herrar Larsson i Borrbý (cp), Nilsson i Båstekille (m), fru Ekroth (s), herrar Johansson i Simrishamn (s), Johansson i Skärstad (cp), Wiklund i Härnösand (s), Andersson i Örebro (fp), fru Fränkel (fp), fru Åsbrink* (s), herrar Green* (s), Håll (s) och Rosqvist* (s).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.